

KLOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre	— — —	240 Lei.
Fél évre	— — —	120 Lei.
Egy negyed évre	— — —	60 Lei.
Egy hóra	— — —	20 Lei.

hirdetéseik árszámba szerinti
díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és Csanádi Egyesült Vas-
útak palatájában.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand I.
(Jósa utca) 22. szám.

TELEFON-SZÁM 151

ARAD, 1922.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Szerda, szeptember 27.

Mai számunk főbb közleményei:

Merényletterv Konstantin király ellen.
Elfogták az aradi dollár-cenzort.
A háztulajdonosok törvénytervezetét.
A törökök görög szigetekre ágyúztak.
Vásárosarnokot Aradnak!
Az összeférhetetlen lakó.
Milliók borpor az aradi törvényesek előtt.
Aradi ifjak párba.

Néhány millió...

Hirt adott a sajtó arról, hogy a legutóbbi időben a román bankjegyforgalom újabb néhány millióval szaporodott. Néhány milliónyi bankjegy-szaporodás elvégre nem súlyos jelenség ilyen nagy állam-pénzügyi életében, mint Románia. De örömmel nem örömmel nézünk ez a szaporulat. Eddig büszkék voltunk arra, hogy a mi valutánk jóval egészségesebb, mint a körülöttünk levő országokéi, ahol a bankóprések csak úgy omlottak a bankjegyeket, ellenben nálunk szünetelt a pénzsajtó. A bankjegyek szaporítása nem érdeke közgazdasági életünknek. Hogy a csehszlovák deflációs politika nem vált be, ránk nézve éppenséggel nem lehet irányadó. Csehszlovákia deflációs pénzügyi politikájával odáig vitte, hogy már-már elérte az olasz lira árfolyammagasságát. A csehszlovák pénzügyi politikusok ugylát-szik abból az elvből indultak ki, hogy minden áru — s elvégre a pénz is áru —, melyből kevés van, értékes. Ez elméletben helyes is. Ezért drága az arany meg a briliáns és egyéb drágakövek. Meri amint valaki feltalálta egy gépet, amellyel valódi aranyat vagy valódi briliánst tudna gyártani, nyílvánvaló, hogy nyomban tetemesen megcsappanna az értékük. Csehszlovákia deflációs pénzügyi politikájával csak ott tévesztette el a dolgot, hogy figyelmen kívül hagyta export-állam mivoltát s a cseh korona árfolyamának minden eszközzel való emelése által lehetetlenné tette a gyöngye valutájú országokba való exportot. Ennek természetesen a következménye aztán a gyárak megállása, az ipar és kereskedelem izzó pangása, a munkanélküliség.

Románia azonban nem kimondottan export, hanem import-állam. Épp azért minél magasabb árfolyam a mi valutánk, annál előnyösebben tudnak a külföldön vásárolni. Minél értékesebb a pénzünk, annál kevesebb levet tudunk a nálunk nem termelt áru árakhoz jutni.

Az ország közgazdasági életének tehát eminens érdeke, a bankjegy-inflációt minden áron elkerülni és

arra törekedni, hogy bankjegy-állományunk csökkentésével érjük el pénzügyi konszolidációnkat.

Unnepélyes földosztás Aradmegyében.

(Constantinescu miniszter látogatása.)

Tegnap este 7 órakor érkezett meg Chisineura (Kisjenőre) Constantinescu földművelésügyi miniszter Cipolanu földművelésügyi vezérigazgató, Petricu az agrárreformtanács elnöke és több miniszteri tisztviselő kíséretében. Chisineu (Kisjenő) dr. Marcus Mihály prefektus, dr. Beles Jenő alispán, Boneu Vazul vármegyei főjegyző, Chirilla chisineui (kisjenői) főszolgabíró és több vármegyei tisztviselő, valamint az aradmegyei agrárreform bizottságok tagjai fogadták a minisztert, akinek tiszteletére a kisjenői kaszinóban bankettet rendeztek. A bankett, amelyen Aradmegye számos román előkelősége vett részt a késő éjjeli órákig tartott.

Ma reggel a Kisjenő községtől mintegy 5 kilométerre levő Bököny tanyára vonult ki az ünnepi tömeg. Aradról és a vármegyéből na-gyon sokan érkeztek ki az ünnepségek megtekintésére. A közönség négyszög alakban helyezkedett el és a miniszter megérkezése után akdt harsogó éljenzés és az aradi katonazenekar indulója fogadott, Barbu kisjenői esperes ünnepi misét celebrált, amelynek során hosz-

szabb ünnepi beszédet mondott. A katonazenekar himnusza után dr. Marcus Mihály prefektus üdvözölte a földművelésügyi minisztert. Beszédében a földosztás nagy jelentőségét emelte ki és hivatkozott a Habsburg-dinasztia, amelynek egyik tagja tulajdonát képezte ez a hatalmas földterület, amelyet most a nép között szétosztanak.

— Ez a dinasztia négyszáz éven keresztül elnyomatásban tartotta a románságot — mondotta a prefektus — és letiport minden olyan törekvést, amely a románok szabadságának kivívását célozta. Most az elnyomott román nép lett ez a föld és a román állam szétosztja most azok között, akik eddig szülkölködtek az idegen tulajdonát képező föld megműködésében.

Beszéde végén a királyt, a népet és a kormányt éltette. Ekkor egy kis leány virágcsokrot nyújtott át a miniszternek és iskolás gyermekek hazafias dalokat énekeltek. A miniszter megköszönte ezután ezt az üdvözlést és rövid beszédében elmondotta, hogy a földet azoknak adja át, akik verejtékes munkával azt megművelik.

— Becsülik meg ezt a földet,

— mondotta a miniszter, — és gondoljanak arra, hogy 800 ezer hősi lélek halt meg azért, hogy ez a terület felszabaduljon és a román testvérek egyesüljenek. Mindig ezekre a hatalmas áldozatokra gondoljanak és dolgozzanak nagy szorgalommal, hogy méltók legyenek a hősök emlékéhez. Jöjjenek el valamennyien husz nap múlva az alba-julial (gyulafehérvári) koronázásra, hadd legyen ez az ország lemagasztosabb ünnepe.

Közben Stefan Vazul a kisjenői kerület liberális képviselője szólalt még fel. A beszéd elhangzása után a miniszter egy ekéhez lépett, amely elé hat ökör volt befozva. A miniszter és a prefektus egy-egy oldalán az ökörszarvát fogta és Taran János az új tulajdonos földjén a miniszter maga szántotta az első barázdát. Négyszer főnyi tömeg nézte végig az ünnepséget és óriási éljenzés kíséretében történt az első tulajdonos bekebelezési ak-tusa. Az aradi vendégek külön vonaton tértek Aradra a miniszterrel együtt, akinek tiszteletére a Fehér Kereszt csinosan feldiszitett gyémánttermében ünnepi ebédet rendeztek. Ebéd után azonnal az aradi állomásra hajtatott a földművelésügyi miniszter. Radnára utaztak vonaton, onnan autóval Odvos községre mentek ki, ahol a kisjenő-hez hasonló ünnepélyességgel folyt le a földosztás ünnepélyessége.

A szél menyasszonya. *)

Irtá: Balla Böske.

Volt egyszer egy hatalmas király, aki országának minden aranyát, ezüstjét összeszedette és palotájában halmozta fel. Az ország minden virágját és minden zöldelő-fáját a palota kertjében ültették el a királyi kertészek, csak hogy a király egyetlen leánya minél nagyobb pompában dülköljön. Szép volt ez a gazdag királyleány és — azt mondták — szivtelen. A hajszálain igazi aranypor tündökölt. A homlokára és karjaira gyöngy-sorokat fonatott, bíbor ruháján drágakövek villogtak. És ő oly tö-rekeny volt, oly fehér és finom, hogy csak úgy roskadt a pompa súlyától.

Este — így hívták a királyleányt — a névnapját ünnepelte. Virág és aranydísz hullott le a falak-

ról a márvány padlóra. Száz és száz gyertya égett ezüst tartók-ban. Láthatatlan zenekar muzsikált és szebbnél szebb hercegek és hercegnők táncoltak a teremben. Oda kint erősen fújt a tavaszi szél és oly huncut volt, hogy dörögve csapkodta az ablakokat és besikoltott a kéményeken át. A gyertyák lángjai kormosan fellobbantak. Este királyleány pedig oly szép volt, hogy felpattantak az ablaktáblák, hatalmas zugás-bugás hallatszott és a terem közepén termett egy zöld köpenyeges fiatal fiú. A köpenyét összehuzta a vállán és egyszerre csend lett. Az ablakok becsukódtak. De a gyertyák csak halkán libegtek-lobogtak és oly köl-lönös szaga volt a levegőnek, oly friss, nyers és esőillatu volt, mint egy jó zápor után.

Az idegen fiú különös és csintalan egy jószág volt. Egyszerű szürke ruhájára hervadt falevelek és fűszálak, zörgő bogácsok ra-

gadtak. Folyton nevetett és halkán fütttyentett a fogai között. A szemei ferdék voltak, mint valami kí-nalé és zöldes fénnel csillogtak. Mindenki őt bámulta és ő a királyleány elé járult. Homlokával meg-érintette a földet és megcsókolta a király leány piros topánkáját.

— Ki vagy? — kérdezte a királyleány kíváncsian.

— Az örök vándor vagyok — felelte — és nincs nevem. A nagy világon, amelyet keresztülcsatangoltam, te vagy a legszebb leány.

— Igen! — felelte a királyleány — tudom. Igen sokan mondták ezt már nekem.

Az idegen pedig nevetett és szájon csókolta a királyleányt.

— Hogyan? — pattant fel a királyleány — hogyan merészeled? Ki vagyok én neked és kím vagy te nekem?

— Örök menyasszonyom vagy — felelt az idegen. Én az örök vándor vagyok és nem állhatok

*) Szerzőnek sajtó alatt levő köte-sége.

A háztulajdonosok törvénytervezetei.

A lakáshivatalok megszüntetése: A rekvirálások beállítása.

A kapcsolt területek háztulajdonosai Brasovban megtartott országos kongresszusukon elhatározták, hogy kívánságaikat memorandum és egyben törvénytervezetek formájában is terjesztik a parlament elé. Két törvénytervezetet dolgoztak ki. Az egyik a következő:

1. §. A háztulajdonosok szabad rendelkezési jogát korlátozó összes törvények és rendeletek hatálya kívül helyeztetnek. 2. §. A korábbi törvények és rendeletek hatálya alatt megkötött határozott időtartamu bér szerződések lejártukig érvényükben továbbra is fennmaradnak, azonban a tulajdonos jogosított a bérösszeg felemelését követelni és pedig lakásoknál 1914. évi bér kétszeresére, kisiparosok és kézművesek, továbbá dohány- és bélyeggyűjtők, valamint fogyasztási szövetkezetek, federalák és népbankok üzlethelyiségeinél az 1914. évi bér ötszörösére. Üzleti helyiségek alatt a nem lakásra, hanem a kereskedelem, vagy ipar folytatására, vagy irodának használt szobák és azok mellékhelyiségei is értendőek. A korona értéke Erdély, Bánát, Marmaros és Körösvidék területén egyenlőnek vétetik a levaló. Oly bérletnél, amelyet a felek 1916. év óta 5 évnél hosszabb időtartamra kötöttek meg, megilleti a bérbeadót az a jog is, hogy a bérnek a bérlemény jelenlegi értéke szerinti felemelését, a bíróság előtt per útján követelhesse abban az esetben, ha a bér a jelen törvényben engedélyezett emelés dacára is más, szerződésileg le nem kötött hasonló bérlemény bérével szemben aránytalanul csekélynek mutatkoznék.

A másik törvénytervezet az alábbi:

1. §. Meghosszabbítatnak a törvény alapján a román állampolgárok, vagy román alattvalók, vagy a viszonyosság előfeltétele alatt a külföldi alattvalók javára is az egy szoba és mellékhelyiségekből álló lakásokra vonatkozó bérleti szerződések 1924. évi május hó 6-ig, oly bérrel, mely az 1914. évi arany paritású bérnek 60 százalékát teszi ki. Az állami, megyei és községi adók, a pótdadók, telekadók, víz- és csatornázási díjak, valamint összes, a bérlemény használatával kapcsolatos mellékdíjak és költségek szintén a bérlet által fizetendők. 2. §. Nem hosszabbítatnak meg a két szobás és az ezt meghaladó területű lakásokra, továbbá bármely hasznát hajtó életfogyaltatás folytatására és végre minden más, nem lakás céljaira szolgáló helyiségekre (istállók, ólak, színek, raktárak, garageok stb.) vonatkozó szerződések és mindezekre vonatkozólag beáll a szabad ügyeltekötés rendszere. 3. §. A ház tulajdonosát és legközelebbi családtagjait megilleti az a jog, hogy a saját, vagy a hozzátartozója tulajdonát képező házban, családtagok számának, életviszonyainak és társadalmi állásának megfelelő lakást, továbbá a saját vagy legközelebbi családtagjai életfogyaltatásai folytatására szükséges helyiséget feltétlenül igénybe vehessen és evégből rögtön hatályu felmondással élhessen. Rögtön hatályu felmondással élhet a bérbeadó akkor is, ha bérlet a bérlemény tárgyát rongálja, a bérbeadó vagy más bérlet nyugalmát jelentősen mértékben zavarja, a bérbeadót, ennek családját, vagy más bérletjét be-

csületében megsérti. 4. §. A korábbi törvények és rendeletek hatálya alatt megkötött határozott időtartamu bér szerződések lejártukig érvényükben továbbra is fennmaradnak, azonban a tulajdonos jogosított a bérösszeg felemelését követelni és pedig lakásoknál 1914. évi bér kétszeresére, kisiparosok és kézművesek, továbbá dohány- és bélyeggyűjtők, valamint fogyasztási szövetkezetek federalák és népbankok üzlethelyiségeinél az 1914. évi bér háromszorosára s egyéb üzlethelyiségeknél az 1914. évi bér ötszörösére.

5. §. A lakáshivatalok és az ezek kebelében működő ugynevezett vegyes (ötös) bizottságok, valamint a lakásbérleti hivatalok megszüntetnek és az összes lakásügyek elintézése kizárólag a rendes bíróságok hatáskörébe utaltatik, amelyek a kapcsolt területeken érvényben levő polgári perrendtartás rendeletei szerint járnak el, úgy és akként, hogy a bíróságok tartoznak a hozzájuk utalt lakáspereket sürgősen és soronkívül és a lehetőséghez képest 8 napon belül elintézni. A lakásperekben hozott ítéletek felelősségre tekintet nélkül végrehajthatók. 6. §. A lakások és lakásrészek rekvirálása beállítatik. Az eddigi rekvirált lakásokban elhelyezett tisztek, tisztviselők és altisztek, kincstári épületekbe áthelyezendők. Oly rekvirálások, amelyek a már eddig meghozott törvényekkel és rendeletekkel ellentétben állnak, vagy amelyek folytán a lakás birtalója a lakás használatában megzavarva van, azonnal megszüntetendők. A rekvirált lakásokban vagy lakásrészekben elhelyezett butorok, valamint az egészben vagy részben elrekvirált konyhák, a lakás birtalója kívánságára visszaadandók. A lakás tulajdonosa nem tartozik a

tűrt lakónak büntört, vagy ágyneműt rendelkezésére bocsátani. 7. §. Akár a butorozott, akár a butor nélkül albérbe kiadott lakásokra vagy egyéb helyiségekre vonatkozó bérleti szerződések a háztulajdonos kívánságára a háztulajdonos javára szállnak át. Az albérleti szerződés átszállása esetében a bérbe kiadott lakásokra vagy üzlethelyiségekre a bérből eső aránylagos rész a bérlet javára levonandó. A butorozva kiadott bérleteknél az albérbeadó jogosított a bérnek az albérbe kiadott helyiségre eső arányos része kétszerese levonását követelni és csak az ezen felüli albérleti összeg illeti meg a háztulajdonost. A bérlet csak a tulajdonos kifejezett engedélye mellett ruházhatja át vagy adhatja albérbe bérleményét, vagy annak valamely részét és csak a tulajdonos beleegyezése mellett fogadhat be a bérleménybe vele együtt lakókat (kvártélyosokat) vagy olyanokat, kik a bérleményt vele együttesen használják. Az engedély nélkül eszközölt albérbeadás vagy bérlet átruházás esetében a tulajdonos rögtön hatályu felmondással élhet.

Gróf Bethlen István a magyar kormány programjáról

BERLIN. A Deutsche Zeitung budapesti tudósítója beszélgetést folytatott gróf Bethlen István magyar miniszterelnökkel, aki többek között a következőket mondotta:

— A magyar kormány programja a keresztény erkölcsi és világfelfogás és a demokrácia érvényesülése. Lehetővé akarom tenni minden emberi és társadalmi érték szabad munkáját és ezzel Magyarország csatlakozását az európai demokratikus áramlathoz. Meg akarom erősíteni a jogrendet és a konszolidációt. A mit külföldön a magyar reakció-

meg mlattad. De visszatérek hozzád. Nem kívánok töled egyebet, csak hogy örökké a menyasszonyom légy. Én a lábaidhoz ülök majd és a legszebb meséket fogom elmondani, amelyek északon, keleten, nyugaton és délen születnek. Északról nemes állatok prémjeit hozom neked, délről virágokat és gyümölcsöt, keletről selymeket és gyöngyöket, nyugatról aranyat. Akarod?

— Korbácsoljátok meg! — kiáltott a királyleány.

Az idegen emberről letépték a zöld köpenyvet és a kopott szürke ruhát. Hátrakötötték a kezét.

Ő pedig így szólott:

— Eltűnök. De csak ha te versz meg.

A királyleány addig ütötte korbáccsal az idegen ember hátát, míg a vér végig folyt a márvány padlón.

Az idegen pedig mosolygott.

— Takarodj! — parancsolta a királyleány.

Az idegen pedig felkapta a zöld köpenyt és kitárta, mint valami szárnyat.

A levegő bugott és sikoltott, a gyertyák kialudtak, az ablakok összetörték. Hideg szél csapott fel és az idegen ember eltűnt.

— A Garabonciás volt! — sugták remegve az emberek.

A királyleány pedig látta, hogy véres balkezén smaragdfejú arany kigyógyűrű van a negyedik ujján.

Irtózva próbálta lerázni, de nem tudta. Menyasszony volt. Az örök vándor eljegyezte.

Tudjátok gyerekek, mi az a „nép“?

A sok rongyos ember, aki dolgozik, amíg oly gyenge lesz, hogy már csak koldulásra jó. Az a sok sápadt ember a „nép“, akiknek nincsen rendes ágyuk, nincs télen tüzelőjük. Azok az emberek ezek, akik alázatosan éljen kiáltanak, ha hercegi, vagy királyi kocsi jár az utcán és akiket azután korbáccsal kergetnek szét a rend őrel,

hogy rongyaikkal és dohos szagukkal ne rontsák az ünnepi pompát. Ők azok, akik meghalnak a csatában, hogy dicsőséges győzelmet arassanak a lovonvágató generálisok. Sok, sok nyomorult ember, akiket kellemetlen látni az elkényeztetett uri szemnek, de akiket elpusztítani sem lehet, mert nélkülük nincs ember, aki elvégezze a durva és életveszélyes dolgokat. Ház nem épülne, szénnel nem fűthetnénk, fa sem volna, kenyér sem volna és nem volnának selymek és bársonyok, hogy a gazdagok felékesítsék magukat. Az élet meghalna, ha nem volna a „nép“.

És a „nép“ hatalmas. Fellázad és azt kiáltja, hogy ő is ember. Kér kenyeret a kenyérből, amely ő általa lett, kér tüzelőt, ételt és meleg ruhát. S megbünteti azokat, akik gonoszak voltak hozzá. Mert rettentő a nép ereje, ha az a sok kétségbeesett ember összefog.

És Meseországban is fellázadott a nép. A gonosz királyt egy

szigeten bilincsekbe verték s ott hagyták egyedül. A szívtelen és hű királyleányt pedig legpompásabb ruháiba öltöztették és egy üres toronyba zárták. A szoba falai csupa tükrőlaponkból állottak. Amerre nézett, mindenütt önni magát látta tarkán és pompásan felcicomázva. Milliós és milliós királyleányt látott a tükrökben, akik mind a kezeiket tördelték, mert kiakartak jutni a toronyból. És amikor sirt, millió leányarcocskák húzta össze az orrát és szét a száját. Oly szédtő és iszonyatos volt az, hogy végül is arcra feküdt a padlón és nem mozdult. Mikor már, oly gyenge volt, hogy a kezét sem tudta felemelni és könnyű volt mint a pehely, akkor eljött érte az örökvándor. Igen, ő volt, a Szél volt. Vidám, különös és csintalan fiú, zöld köpenyében, akit a királyleány véresre vert egyszer. Össze törte a tükröfalakat és felkapta a királyleányt. Elvitte magával Északra, Déltre, Keletre és Nyugatra.

ról beszélnek, az ellenséges emberek tollainak fantasztikus produktuma. Csodálkozom, hogy nem ki afelett, hogy nagyméretű körökben azt hiszik, hogy Magyarországon el akarják nyomni a németek politikai és kulturális jogait. Éppen most szerveztünk külön német kormánybiztosságot, tehát ezzel is csak azt bizonyítjuk, hogy a magyar kormány még áldozatoktól sem riad vissza, hogy a németek kulturális kívánságait teljesítse.

Hogy áll a leu?

szeptember 26-án fizettek 100 lefért

Párisban Boursai leu
Lentén az aradit
Borsai leu
Lentén az aradit 8:05
8:35 frankot

Budapestben 1650 koronát
Newyorkban 64— centet
Brüsszelben 8:89 frankot
Berlinben 923 márkát
Belgrádban 46:50 dinárt.
Bécsben 46000 koronát

Harc egy fürdő körül.

(Három feljelentés a Katalin-fürdő ellen.)

Végh Jusztina, a Katalin-fürdő bérletére terjedelmes fellebbezést nyújtott be dr. Cucu Vazul városi főorvosnak a városi egészségügyi bizottság határozata ellen. Több ízben foglalkoztunk már azzal, hogy a Katalin-fürdő bérletje ellen különféle panaszokat nyújtott be Rosenberg Parkas a ház tulajdonosa a rendőrséghez az első kerületi előjárásghoz, majd a városi egészségügyi bizottsághoz. Az első panasz a rendőrséghez érkezett, amelyben a ház tulajdonosa kifejtette, hogy a fürdő rendetlen, egészségtelen és piszkos s ezen az alapon kérte a fürdő bezárását. A rendőrség felülvizsgálta közegeivel a fürdőtelepét és úgy határozott, hogy a panaszos kérelmének helyet ad és a Katalin-fürdőt bezárja. A fürdő bérletje azonban megfellebbezte a rendőrség kihágási bíróságának ítéletét, újból vizsgálatot kért, amelynek eredménye az lett, hogy megengedték a fürdő további működését. A második panaszt a ház tulajdonosa ezután az első kerületi előjárásghoz küldte, amelyben azzal vádolta meg a fürdő bérletjét, hogy nincsen telepégedélye. — A fürdőt a fürdő bérletje rendőri feladatokra a ház direkt fürdő céljaira még 1859-ben épült. Az egészségügyi bizottsághoz küldött panasz szerint a bérletje bebizonyította, hogy ügyelet alatt álló nőket tart a fürdő telepén, akik erkölcsrontó hatással vannak az ugyanazon telepen levő cipőgyárban dolgozó munkásokra és különben is a fürdő a görög keleti székesegyház közvetlen közelében van. Az egészségügyi bizottság kötelezte a fürdő bérletjét a rendőri felügyelet alatt álló nők elbocsátására, azonkívül arra kötelezte, hogy új telepégedélyt kérjen és csak annak alapján folytathatja további működését. Végh Jusztina elmondja a városi főorvosnak küldött fellebbezésben, hogy a ház tulajdonosa az ő akarata ellenére a fürdőt rendezett be a görög

fürdő helyén és most különféle okokat hoz fel, hogy a még megmaradt kádifürdőt is elvegye tőle. Fellebbezésében arra kéri a főorvost, semmisítse meg az egész egészségügyi bizottság határozatát, amelynek nincsen joga és nem is

A törökök görög szigeteket ágyuztak.

(Visszavonultatják a görögöket Tráciából. — Kemal lovassága a semleges zónában.)

PÁRIS. A Newyork Herald jelentéi Konstantinápolyból, hogy a kemalista török csapatok tüzésége a kisázsiai parttól ágyuzta az Egei-tengerben levő Chios és Mytilene szigeteket, amelyeken görög csapatok vannak.

LONDON. Hamd bég az angolai török kormány londoni képviselője a Sunday Express munkatársának kijelentette, hogy az angolai kormány hajlandó résztvenni a velencei konferencián, de ragaszkodik ahhoz, hogy a kemalista csapatok mielőbb átkeljenek Európába. Az angolai kormány azt kívánja, hogy a konferencián ilyenértelmi határozatot hozzaak. Ha a tengerszorosokon való átkelésnél a török csapatokra akármelyik nemzet csapatai rájönnek, a kemalista csapatok egy pillanatig sem gondolkodnának, hanem visznóznák a tüzelést. A Daily Mail jelentéi Konstantinápolyból, hogy Kemalnak az a szándéka, hogy ragaszkodik Szovjetországnak a konferencián való részvételéhez rekompenzációképpen abban az esetben, ha Jugoszlávia és Románia képviselői is részt akarnának azonnani. Londoni politikai körök szerint Franciaország le akarja erről a szándékáról mondatul Kemal azzal, hogy Szovjetországnak mindaddig nem vehet részt a konferencián, amíg nem tagja a népszövetségnek.

LONDON. Ugyanakkor, amikor Görögországot hivatalosan értesítették a szövetségeseknek a Kemalhoz intézett meghívásáról, nem hivatalosan felszólították a görög Kormányt, hogy amint Kemalnak a konferenciára való meghívására megérkezik a beleegyező nyilatkozata, a Tráciában levő görög csapatokat azonnal vonják vissza. A görögöknek teljesen ki kell vonulniok Tráciából, mielőtt a vegyesbizottság — előreláthatólag Mudrában — összeül. hogy Trácia sorsát megvitassa.

KONSTANTINÁPOLY. A mezopotámiai angolok elleni mohamedán felkelés egyre terjed. A kurdok vezére a lakosságot fegyverbe szolgáltatta és már meglevő csapatával a jelentősebb helyeket megszállta.

PÁRIS. A szövetségesek jegyzéke megérkezett az angolai kormányhoz, amelyre Kemal pasa értesítést küldött, hogy kész elmenni a keleti konferenciára, azonban nem hagyhatja most el csapatait. (Rador.)

tartozik hatáskörébe az, hogy a bérletet arra kötelezze, hogy új telepégedélyt mutasson fel és kényszerítse a fürdő bérletjét a fürdő telep bezárására. A városi főorvos a prefektúrára továbbítja a fellebbezést.

KONSTANTINÁPOLY. A török lovasság tegnap átkelte a semleges zónát. Az angol tábornokokkal folytatott tanácskozások után azonban rövid fegyverszünet jött létre a törökök egyelőre beszüntették az előrenyomulást. (Rador.)

LONDON. Az angol sajtó elégtétellel állapítja meg, hogy Kemal pasa lovassága visszavonult a semleges zónából, miáltal elejét vette

Elfogták az aradi dollárcenzort.

(Aki megdézsmálta az amerikai leveleket.)

Megírta annak idején az Aradi Közlöny, hogy az Amerikából érkező leveleket ismeretlen tettesek megdézsmálták, az ajánlott levelekben érkező dollárküldeményeket kilopták és sok esetben az egész levelet elcsikkasztották. Az aradi rendőrség nagy apparátussal kezdte a nyomozást, de minden fáradozás hiába való volt, a levéltolvait nem sikerült elfogni. Most aztán egy véletlenből kifolyólag utólérték az igazságszolgáltatás keze azt az embert, aki a szűkölködők elől olyan segítséget vonta el bírói úton, amellyel az Amerikában nehéz munkával dolgozók támogatni itteni hozzátartozóikat.

Dincan Sándor az aradi állomás postahivatal altisztviselője volt. Állását néhány hónap előtt elhagyta. Elhatározását akkoriban azzal indokolta, hogy nőül venni szándékozik. Dincan Sándor egy Kovács nevű tisztviselővel lakott egyútt a Radnai-úton és lakótársa több ízben segített neki Dincan által hazahozott és felbontott levelek leragasztásában. Dincan azzal magyarázta meg lakótársának a levelek hazahozatalát, hogy ő cenzurálja a külföldről érkező leveleket és hivatalában nem tudja befejezni a sok munkát. Amikor Dincan kilépett a posta szolgálatából — ez körülbelül abban az időben történt, amikor az Aradi Közlöny szövege tette az Amerikából érkező levelek sorsát — a mondott posta altisztviselő elköltözött Aradról és senkivel sem közölte új tartózkodási helyét.

Néhány nappal ezelőtt Kovácsot, Dincan volt lakótársát meglátogatta Chira Sándor postatisztviselő a lakásán. Chira földije és jó ismerőse Kovácsnak hosszasan beszélgettek egymással, amikor egyszer Kovács a következő kijelentést tette barátja előtt:

— Egy volt kártársaddal laktam itt együtt. Dincan Sándorral, aki cenzor volt nálatok.

A postatisztviselő nagyon meglepődött ezen, mert köztudomású, hogy már hosszú idők óta nem cenzurázzák a leveleket. Bővebben érdeklődött Dincan Sándor

minden konfliktusnak és minden egyéb ebből származható nagyobb bonyodalmaknak. (Rador.)

LONDON. A Márvány-tenger partján elsüllyedt egy angol torpedóromboló. Legénységéből egy halászbárka 87 embert kimentett, de tízen belefulltak a tengerbe.

LONDON. Lloyd George a Fül-földi újságírók előtt kijelentette, hogy a tengerszorosokat, amelyek ma Európában a legfontosabb problémát képezik, a népliga felügyelete alá fogják helyezni.

PÁRIS. A Poincaré, lord Curson és Storza között létesített megállapodást elküldték a török kormánynak. A jegyzék elismeri a török határt Drinápolyig, valamint a törökök szuverén jogait a tengerszorosok felett.

cenzorsága után, majd jelentést tett hivatalfőnökének, aki szintén nagyon gyanúsak találta az otthoni cenzurát és a rendőrséghez fordult. Hogy kutassák fel Dincan hollétét és hallgassák ki a különös ügyben. Több napi kutatás után Micalakan fedezte fel az eltűnt postatisztviselőt Raszti István aradi csoportvezető detektív. A rendőrség házkutatást tartott nála és több amerikai képeslapot találtak a falon kifüggesztve, amelyekre nézve nem tudott felvilágosítást adni. Az amerikai levelek tolvaj „cenzorát” letartóztatták és megátkísérték az ügyészség fogházába.

Milliók borper

az aradi törvényszék előtt.

Rég megindított kártérítési per került ma ismét felszínre az aradi törvényszék polgári tanácsa előtt. Még 1918 év nyarán Palkó Lázár pancsot borkereskedő eladott 6000 hektoliter bort Grünfeld Adolf nyiregyházi kereskedőnek. A felek kötelezettségváltottak s a kötelevél tartalma szerint a vevőnek 600.000 koronát kellett előleg gyanánt az Aradmegyei Takarékpénztárhoz azonnal átutalni, mielőtt őt megbízottia az ügylet megkötéséről értesíti, mert Grünfeld az ügyletkötésénél személyesen nem vett részt. A nyiregyházi kereskedő rákövetkező nap, amint megbízottjától a sürgőnyt megkapta, a kikötött előleget egy nyiregyházi bank útján át is utaltatta. Az akkori viszonyok folytán azonban a pénz csak hosszabb idő múlva érkezett meg, mire az eladó a szállítást megtagadta. Ebből per keletkezett, mert a borárak emelkedése folytán rövid idő alatt több, mint 2 millió koronát tett ki a differencia. A törvényszék ez ügyben má több tárgyalást tartott és bizonyítást rendelt el. Időközben a beállott területváltozás folytán a felperes külföldi honosnak tekintetvén, a mai tárgyaláson a törvényszék, a felperes ügyvédje dr. Kertész Miksa aradi ügyvéd előtt azt a végzést hirdette ki, hogy amennyiben a felperes a pert folytatni kívánja, köteles 25.000 lei

költség és itéleti biztosítékot lenni. tekintettel a per 1 milliót meghaladó összegére. Erdemben tehát ma sem dőlhetett el a vitás bírügylet, mely elé a szakkörök érthető érdeklődéssel tekintenek.

Irodalom, művészet

Benkőné bucsuja.

Intim, meleg ünnepség színhelye volt tegnap este a színház. Az aranyos kedélyű Benkőné mondott bucsút a színpadnak és Arad város közönségének. Csak a tavasszal jubiláltuk, amikor még azt hittük, hogy sokáig fogunk gyönyörködni kivételes művészetében. Tegnap azután össze gyűltek a nézőtérben Benkőné tisztelői, hogy elbucsúztassák a régi szintársulat legutolsó tagját. Csiky Gergely bájos vigiátékában, a Nagymamá-ban bucsúzott a kiváló komika, akinek az aggkisasszony Szerafin egyik legjobb szerepe. Amikor megjelent a színpadon, percekig zúgott a taps, amely annyira meghatotta a művésznőt, hogy az elfojtott zokogástól alig tudott szólni. Nem kritikát írunk, hiszen nem volna értelmese Benkőné művészetét a legfájdalmasabb bucsu pillanatában méltatni, csupán regisztráljuk a szépszámu közönség spontánul megnyilatkozott szeretetét, amely egész estén át körülvette Benkőné, akit nyílt színen és a felvonások után számtalanszor kitapsoltak. Hozzá tartozik a krónikás beszámolóhoz Novák Irén sikere, aki a címszerzőn elragadtatta a közönséget bájosával és művészetének közvetlenségével. Harmath Mária (Mártha) üdességével, rutinizott játékával, őszinteségével belelőnta magát a közönség szerefetébe. Az előadás egészében a jobbak közé tartozott.

* Az aradi városi színház heti műsora. Szerda: Legénykérés. Ujdonság. B. bérlet. Csütörtök: Sylveszter. Ujdonság. C. bérlet. Péntek: Sylveszter. Ujdonság. A. bérlet. Szombat: Sylveszter. Ujdonság. B. bérlet. Vasárnap d. u.: A Hamburgi menyasszony. Este: Sylveszter. Ujdonság. C. bérlet.

* A színházi iroda hírei. Legénykérés. A budapesti Belvárosi színház szenzációs darabjának: a Legénykérésnek tegnap volt a premierje Aradon. Igen eredeti témát dolgoztak fel a szerzők, a magyar paraszt sajátosságait és egyszerű népi humorát vitték színre s megállapítható, hogy az utóbbi évek színpadi termékei közül Villányi Andor és Forró Pál Legénykérés-e egyike a legértékesebbeknek. A színház nagy gonddal készült erre a darabra, a prózai együttes Szántó Jenő vezetésével hetek óta próbálta a darabot. A darab főszerepeit Kálmán Sári, Novák Irén, Harmath Mária, Tökés Anny, Tibor Lóri, Darvas Ernő, Jávorsky Sipa és Szántó János játsszák. A darabot az igazgatóság még ma szerdán este is műsoron tartja. — Sylveszter. Szenzációs premierje lesz csütörtök este az aradi városi színháznak. A budapesti Blaha Lujza-színház nagy sikert aratott ujdonságát, a Sylvesztert mutatja be a darab ötletes rendezése kellemes meglepetéseket fog hozni a közönségnek. A darab muzsikája, librettoja elsőrangú és a ve-

Merényletterv Konstantin király ellen.

(Athén gyászol. — Ostromállapot a szigeteken.)

ATHÉN. A rendőrség egy Konstantin király ellen készülő merényletet fedezett fel. Eddig több, mint kétszáz személyt tartóztattak le, akikről kétségkívül bebizonyosodott az, hogy a merénylet tervébe be voltak avatva. A fővárosban különben a szövetségeseknek a görög kormányhoz intézett jegyzéke, amely lehetővé teszi Törökországnak, hogy volt európai részét rövidesen ismét birtokba vehesse, igen lesújtó hatást gyakorolt. A középületeken mindenütt, de igen sok magánépületeken is fekete gyászlobogó leng, ezzel akarván a bekövetkezőt események miatti gyászt jelezni. A fővárosban az összes mulató és nyilvános helyiségeket bezárták. A venizellisták Konstantin király lemondását követelik és heves támadásra készülnek a kormány ellen, amely Konstantin király álláspontját védi. Az általánosan izgatott hangulat miatt a kormány az egész országra nézve elrendelte az ostromállapotot.

ATHÉN. A görög kormány Macedóniában és a tengerparti szigeteken kihirdette az ostromállapotot.

zetszerepek olyan kezekben vannak, hogy a darab sikere nem is lehet kétséges. Legkiemelkedőbb száma lesz a premiernek Sebestyén Jenő és Balogh Böske néger-duettje, mely újszerű táncfiguráival szenzációs lesz. A Sylveszter vezetszerepeit Halmos Mici, Madarász Margit, Tökés Anny, Galetta Ferenc, Selmeczy Mihály és Faludy Károly játsszák. A premier elé nagy érdeklődéssel tekint a közönség s épen a nagy érdeklődésre való tekintettel a darabot pénteken, szombaton és vasárnap este is műsoron tartja az igazgatóság.

* Benjámín Hermann, a jeles portréfestő Aradon legközelebb kiállítását rendez a Kulturpalotában. A művész eddigi Budapesten, Clujon (Kolozsváron) és Timisoarán (Temesvároson) megkezdett művészi tevékenységét akarja Aradon folytatni. Benjámín Hermann, aki a budapesti Műcsarnokban állandóan állított ki képeket, főként a gyermekportré terén tűnik ki. Tevékenységét Aradon a Központi szállóban már meg is kezdte. A Kulturpalotában rendezendő tárlatán legutóbb készült festményeit állítja ki.

* Bárdos megvált a Belvárosi színházról. Budapest. Dr. Bárdos Arthur, a Belvárosi színház igazgatója megvált állásától. Beöthy László, a tulajdonos Unio színházi R. T. vezérigazgatója Baróthy József rendezőt bízta meg a színház ideiglenes vezetésével.

* Szövművészeti iskola Aradon. Városunkban ideiglenesen a Krispin-teremben egy oly iskola létesült, mely a nemes szöves összes technikáját tanítja, lehetővé teszi Aradon úgy nőknek, mint férfiaknak, hogy jól jövedelmező megélhetést biztosítson a világhírű francia és svéd gobelin, valamint perzsa, smyrna, kelin, görög és szövött szumák, stb. készítésével. 2-3-4 hónapos tanfolyamok. Folytatólagos beiratkozások délután 3-6-ig ugyanott.

ATHÉN. A görög kormány értesítette a nagyhatalmakat, hogy Konstantinápolyban az ott levő görögöket fel fogja fegyverezni, mert életük veszélyben forog.

PÁRIS. Politikai körökben az a hír járja, hogy Smyrna volt kormányzója azzal a misszióval utazott külföldre, hogy Venizelost rábírja, hogy térjen vissza, és alakítsa meg a koalíciós kormányt.

ATHÉN. Papoulos tábornokot a ki néhány évvel ezelőtt nyugdíjba ment, mert németbarát volt, most reaktiválták és a thráciai hadsereg parancsnokává nevezték ki. (Rador.)

ATHÉN. Óriási az izgalom a brit kormány magatartása miatt. A görögök a párisi kompromisszum dacára is, még egy utolsó támadást akarnak intézni Kemal csapatai ellen európai földön. A görög kormány semmiesetre sem hajlandó arra, hogy Tráciát és Drinápolyt a törököknek átadja. Ha a törökök a Boszporuson átkelnek és előretörnek, akkor Görögország Tráciában 150.000 főből álló hadsereggel támad ellenük.

Don Juan kisasszonyok.

Páris. Don Juan Tenorio, a szevillai lovag nagyon időszerű.

Valósággal új életre kelt ebben a háboru utáni, mohó, zajongó, élni akaró Párisban, mely belefáradva a szenvedésbe, elnyűve a nélkülözéstől és félelemtől, a gyönyört hajszolja. Innen érthető, hogy Rostand Don Juanról szóló hátrahagyott verses színműve s Bataille Don Juan-drámája olyan páratlan sikert ért el, mint egyik más színpadi műve sem: ez a kortulajdon fiát látta mind a két alakban, abban is, ki a velencei északban haldokolva találkozik cserégy kedvesével s abban is, ki rózsát hord süvegén, nőktől körülrajongva él s aztán késő öregségében elhagyottan pusztul el, akár a spanyol munda hőse, kit a kőszoboról mer. Más kornak a jelképe Faust volt, vagy Manfred, ki a tudást keresi s ebben öröklődik meg. A huszadik század, mely bele csönörölt a tudásba és szenvedésbe, Don Juanban veszi észre mását. Csak Kegyetlen Péter alatt volt ilyen népszerű, mint ma. Most is a Kegyetlenség az ur s a Gyönyör a jeleszó. De itt a háboru óta Don Juannál is népszerűbb Don Juane.

Don Juan himnemű. (Azt hiszszük, erre megváltotta a jogát.) Don Juane ellenben nőnemű, s a női Don Juan — nevezzük így: — Don Juan kisasszony. Új típus mélyet 1920. év teremtet meg, új fogalom, mely Marcel Prévost híres regényéből vált ismeretessé és emlegetté s azóta teljesen átment a köztudatba.

Ez a regény — Les Don Juanes: A Don Juan kisasszonyok

— a háboru, a vér, halál dárídója után az élet, élvezet, féktelenség tivornyáját mutatja be. Nem csoda, hogy Marcel Prévost könyvét minden francia elolvasta. Hiszen ebben a regényben a beldogtalan jelen mintegy tükrökből megismeri magát, oly híven, hogy a jövő történetírója, ki majd a háboru utáni ember lélektanát, ideges tépettségét akarja tanulmányozni és adatokat óhajt kapni a mai nemzedékről, akár forrásmunkának is használhatja Marcel Prévost új művét.

A győzelmes Párist tárja föl nekünk, mely nagyon hasonlít a vesztes Párishoz. Elvesztette egyensúlyát, nemességét, érdeklődését. Barokkba menekül, hol a négerek jazz band-je dübörög és a tango, a shimmy ez egyetlen bufeledtető pajakokban folyik a pezsgő, szélhámosok, kalandorok, iparlovagok, hadicsalók, bárdolatlan új gazdagok ülnek züllött nők társaságában. Ma már nem a Don Juanok hódítanak, kik elfáradtak a háboruban, hanem a Don Juan kisasszonyok, ezek az új női ragadozók, kik mint vadászok üldözik a férfiakat és nem kegyelmeznek nekik. Különösen hadból hazatérő fiatalembereket szemelnek ki áldozatul, kiket az elmúlt rémséges évek akaratgyöngvévé, idegbeteggé tettek. Ők végigküzdöttek sok harcéri offenzívát. A szerelem terén azonban ezek a nők kezdik meg az offenzívát. Öregebbek, mint a szetőjük, multjuk van, de a kusza idők zűrzavarában a Don Juan kisasszonyoké az élet. Don Juan a mondában elbukik, mert föllázadt az emberi lélek ellen, a lehetetlent kísérelte meg a gyönyör lázadója. Ugyanez a Don Juan kisasszonyok sorsa.

Rövid diadalut után hamarosan összeroppannak, mert nem lehet büntetlenül megváltoztatni a természet rendjét és végtelenig esigáznai az élvezetet. Az egyik Don Juan kisasszony, ki írónő, viharos élete végén megter, kolostorba vonul, apácátávolt őlt, a másik pedig ösen, keserű mosollyal tekint vissza multjára s az anyai jószágban keres vigasztalást, Marcel Prévost, kinek könyvei mindig nagyon olvasottak voltak, most aratta legnagyobb sikerét a „Don Juan kisasszonyok”-kal. Soha ilyen erősen nem kapcsolódott korával. Regényének címe itten szájról-szájra roppen. Ez a könyv — kortörténet.

— Báró Ghillány Imre meghalt.

Budapest. Báró Ghillány Imre, a Tisza-kormány volt földművelésügyi minisztere sashalmi birtokán szombaton, hosszas szenvedés után 62 éves korában meghalt. Mint sárosi főispán kezdte pályafutását. 1906-ban képviselő lett. Egyike volt gróf Tisza István személyes híveinek. Hamarosan belső titkos tanácsosi rangot kapott, később pedig örökös főrendiházi tagságot. Nagy része volt a munkapárt megszervezésében. Temetése hétfőn délután volt a Hatvan melletti Sasalmán.

Aradi ifjak párbaja.

(Nehéz lovassági kard, utána pisztoly.)

Két aradi fiatalember súlyos feltételi párbajt vív a napokban Timisoaran (Temesvárott.) A párbaj előzményei a következők:

Zala Béla színművész és Zádor Antal magánhivatalnok kártyázás közben összeszólalkoztak amikor is Zádor sértő kifejezést használt Zalával szemben. Zala elégtételt kért a sértő féltől, aki nem volt hajlandó a bocsánatkérésre. Zala Béla segédjei Czifra Géza és dr. Mezey Zsigmond tárgyalásokat kezdtek az ellenfél segédjeivel: Barna Tiborral és Engel Károllyal. A segédek a legsúlyosabb feltételekben állapodtak meg: nehéz lovassági kard az első vérig, vagy végkimerülésig és utána pisztolypárbaj egy-egy golyóváltással. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy Zala Béla kiváló vívó, már három ízben nyert első díjat vívőversenyeken. Zádor Antalt pedig kitűnő cselekvőnek ismerik. A párbaj a napokban lesz Timisoaran.

Sport.

Sportélet Budapesten.

(Staféta-verseny az utcákon.)

BUDAPEST. A magyar honvédség sportéletet rendez, amely az elmúlt hét szombatján kezdődött meg. A sportélet iránt a közönség körében rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg. Eddig a stafétafutások és gyaloglóversenyek zajlottak le, tegnap délután pedig megkezdődtek a margitszigeti sporttelepen az atletikai versenyek is. Horthy Miklós kormányzó jelenlétében. A stafétafutás a magyar főváros utcáin történt meg az utcák közönségének szokailan érdeklődése mellett. A stafétafutásban a győztes a budapesti honvédség csapata lett. Eredmények: 20 kilométeres gyaloglóverseny ötös csapataknak: 1. Szombathely, 2. Szeged, 3. Budapest, 4. Debrecen. Egyéni eredmény: 1. Kálmán József honvéd Szombathely 2 óra 2 perc. 2. Pap József Szeged, 3. Gombkötő János utász Szeged. Tízszáz 100 méteres stafétafutás: 1. Budapest b) csapata, 2. Budapest a) csapata, 3. Székesfehérvár. Kézigránátverseny: 1. Budapest b) csapata 45.84 méter átlaggal. Súlydobás: 1. Szombathely csapata 8.33 méter átlaggal. Gerelyvetés: 1. Budapest b) csapata 31.28 méter átlaggal. Diszkoszvetés: 1. Budapest b) csapata 25 méteres átlaggal. Magasugrás: 1. Székesfehérvár 143 centiméter átlaggal. Egyéni versenyek tiszták számára távolugrásban: 1. Kovács (Szeged) 6.34, 2. Papp (Miskolc) 6.27 m., magasugrásban: 1. Petrasovszky (Budapest) 170 cm., 2. Papp (Miskolc) 160 cm. 5000 méteres síkfutás: 1. Vén (Budapest) 19 p. 34.5 mp. Legénység egyéni versenyek: 100 méteres síkfutásban: 1. Kacsóvics (Pécs) 11.9 mp., gerelyvetésben: 1. Szloboda (Budapest) 39.63 m., 800 méteres síkfutásban: 1. Fried-

mann 2 p. 3.2 mp. A lovasmérkőzések szépségét az esős idő befolyásolta. Így is a vakmerő ugratások és a hirtelen vágatás közben fordulatok a jelenlevő külföldi előkelőségek elismerését és bámulatát váltották ki. A sportversenyeket ma folytatták.

HIREK.

A volt német trónörökös atyja eljegyzésén.

BERLIN. A volt császár eljegyzésének hírére hivatalosan tudatta a hollandi hatóságokkal is, elsősorban a doornai főpolgármesterrel és az utrechti kormányzóval. Agoston Vilmos főherceg volt trónörökös, aki Berlinben járt, hogy a szükséges iratokat beszeresse, most visszatért Doornba és szintén részt fog venni atyjának eljegyzésén. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a volt trónörökös szívesen egyezett volna bele atyja házasságába, de előlötti elégedetlenségét nem is titkolja, sőt a volt német császár előtt is nem egyszer kifejezte rosszallását. Potsdam néhány titkárának hatalmas jegyzékek állanak a közönség rendelkezésére. Ezek a jegyzékeken írja alá magát, aki a volt császárnak eljegyzése alkalmából szerencsét akar kívánni.

— Lapunk legközelebbi száma a szerdai görög keleti ünnep miatt pénteken jelenik meg.

— Gritta Ovidiu a koronázáskor az erdélyi rendőrség főparancsnoka. A rendőrség felettes hatóságától ma rendelet érkezett, amely szerint Gritta Ovidiu rendőrprefektust a belügyminiszter kinevezte az alba-juliai (gyulafehérvári) koronázás napjára az erdélyi rendőrség parancsnokává. A koronázásra Erdély minden városának rendőrsége hat rendőrt küld Alba-Julára (Gyulafehérvárra.) Az aradi rendőrségnél a prefektus már ki is választotta a hat rendőrt, akik az alba-juliai (gyulafehérvári) koronázási ünnepségen részt fognak venni.

— Birói előléptetések. Az igazságügyminiszterium Kovács József aradi táblabíróát a VI. fizetési osztály első fokozatába, Horváth János táblabíróát a VI. fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

— Komolyra fordult György herceg álléja. Belgrád. György herceg kérdésében a kormány a jövő hét folyamán fog véglegesen dönteni. A király és Pasics a hét folyamán visszaérkeznek Belgradba és rögtön megérkezésük után össze fog ülni a koronatanács, hogy meghozza ítéletét a királyfi ellen. A kormány addigra összegyűjti az egész terhelő anyagot György herceg ellen. E célból ki fogják hallgatni a herceg legközelebbi környezetének tagjait, volt adjutánsát és azokat a személyeket is, akik a herceggel közelebbi érintkezésben voltak az utóbbi időben.

— Kemal pasa és D'Annunzio. Róma. Kemal pasa török főzérér D'Annunzionak, az olasz költő-hadvezérnek felajánlotta az egyik török hadtest parancsnokságát. D'Annunzio csak azért nem fogadta el a parancsnokságot, mert a legutóbbi balesetéből kifolyólag még nem áll teljesen helyre egészsége.

— Tizenhárom különvonat. Bucuresti. A koronázás alkalmával rövid időközönként tizenhárom különvonat fog közlekedni Bucuresti, Cluj és Alba-Julia között. (Rador.)

— Takarítják a romokat. A Neuman-ház romjainak eltakarítása nagy munkaerővel folyik. Tegnap a munkások megtalálták a Berta Testvérek vaskereskedő cég áruinak egy részét, csaknem teljesen összeolvadva. Ma délelőtt tovább folytatták a romok eltakarítását és felszínre került özv. Nagy Farkasné értékeinek egy része. Többek között körülbelül egy kiló súlyu megolvadt ezüstnemt találtak a munkások. Előkerültek a szekrénybe rakott fehérműk is. A szekrények teljesen összeégve és érdekes, hogy a fehérműk egy része még használható állapotban van, csak feketék a koromtól. A beomlott lakások tulajdonosai megbízottakat küldtek a romok eltakarításához, hogy a talált holmikat összegyűjtsék. Azonkívül két rendőrkörök állandóan a romok mellett.

— Befelejődött Heller festő meggyilkolásának bünpöre. Szeged. Heller Ödön szegedi festő meggyilkolásának bünpörében a szegedi törvényszék 1922. március 11-én megtartott főtárgyaláson a vádlottakat: Török Mihályt, Török Viktóriát és Bodó Antalt felmentette. Az ügyész felebbezése folytán június 22-én a szegedi kir. ítélőtábla elé került az ügy. A tábla a törvényszék ítéletét jóváhagyta. A kir. főügyész a tábla felmentő ítélete ellen is semmisségi panaszt nyújtott be, mielőtt azonban a semmisségi panasz a Kuria elé került volna, a koronaügyész visszavonta a főügyész felebbezését és így a felmentő ítélet jogerőre emelkedett.

— Zita le akar telepedni Magyarországon. Budapest. Zita királyné a magyar kormánytól letelepedési engedélyt kért. A magyar kormány ebben az ügyben a legfelsőbb tanács elé jegyzéket terjesztett, amelyben tanácsot és utasítást kér az ügy elintézésére vonatkozólag.

— Elhunyt kanonok. Timisoara (Temesvárott.) Kramp János dr. aranymisés apátkanonok vasárnapra virradóra 77 éves korában meghalt. Az elhunyt már hetek óta betegeskedett, halálát véredényelmesedés okozta. Kramp János dr. Rómában végezte teológiai tanulmányait, ott is szentelték pappá 1870-ben, ami után Temesvárott egy évtizednél tovább teológiai tanár volt, majd Elekre került esperesplébánosnak és főesperesnek. Megkapta a pápai kamarás címet és 1913-ban csanád-egyházmegyei kanonok lett. Kramp apátkanonokot csendes, jó lelkületűt igen sokan kedvelték. Temetése tegnap délelőtt ment végbe.

— Csicserin visszahívták. Berlin. A szovjet kormány elrendelte a Berlinben tartózkodó Csicserin volt orosz népbiztos külügyminiszter sürgős visszahívását. (Rador.)

— Ivánfi Jenő állapota válságos. Budapest. A nagybeteg Ivánfi Jenőnek, a Nemzeti Színház főrendezőjének és örökös tagjának állapota ma válságosra fordult. Kezelő orvosai a közeli katasztrófától tartanak.

— Dr. Memete D. poliklinikai főorvos specialista bőr- és húgyszervi bántalmak és nemi betegségekben. Vervizsgálati laboratórium. Rendelnaponta 3—6 óra között Str. Moisa Nicoara (Petőfi-u.) 11. sz. alatt.

— Bűnös sertésvásár. Még a koronabeváltás előtt történt, hogy Domokos Péter gazdálkodó a béli vásáron egy parasztasszonytól sertéseket vásárolt 4400 koronaért. Domokos leolvasta ugyan az asszonynak a kialakított összeget, de az valóban csak 2200 korona volt. Az asszony családja címén feljelentést tett a vevő ellen. Az aradi törvényszék büntető tanácsa ma tárgyalta az ügyet és Domokos Pétert négy hónapi fogságra ítélte.

— Fuvaros-sztrájk Budapesten. Budapest. Ma reggel egész Budapest területén megszűnt a teherfuvarozás. Huszezer fuvaroskocsi állott meg 40 ezer rakodómunkással. A munkások 3300 korona hetibért követelnek, amely 500 koronával több, mint az eddigi fizetésük volt. A munkáltatók már hajlandók voltak a fizetési követeléseket teljesíteni, azonban a munkások egy része követelte, hogy a felemelt fizetéseket egy hétre visszamenőleg fizessék ki. A munkáltatók ezt a feltételt nem voltak hajlandók teljesíteni.

— Menetrendmódosítás az Acsev. Arad—Pecica vonalán. A jelenleg Aradról Pecicára 12 óra 40 p.-kor és a Pecicáról Aradra 13 óra 34 p.-kor induló motorosvonatok folyó hó 28-ával megszűnnek, illetve a Pecicáról Aradra járó tanulók érdekében később fognak indulni. E naptól kezdve a megszüntetett vonatok helyett indul Aradról a 17. sz. motoros vonat 13 óra 38 p.-kor, Pecicára érkezik 14 óra 24 p.-kor. Pecicáról a 18a. sz. vonat indul 14 óra 40 p.-kor, Aradra érkezik 15 óra 22 p.-kor. A reggeli és esti vonatok változatlanul megmaradnak.

— Átutalásokat jutányosan és pontosan eszközöl a Lloyd-Bank (Minorita-templommal szemben.)

— Tátrafüreden (Stary-Smokovec), a Magas-Tátra legnagyobb gyógyfürdőjében gyönyörű napszaki időjárás uralkodik és köztudomású, hogy ilyenkor legszebb a Tátra s legalkalmasabb az ottartózkodás. A Tátrának felséges alpesi klímája kiváltképpen ajánlatos üdülésre szorulóknak és lábadozóknak. Dr. Gáman Béla egyet. m. tanár vezetése alatt álló Tátra-Szanatórium egy teljesen modern - diétás-physikális gyógyintézet, melyben kitűnő ellátásban és figyelmes gyógykezelésben részesülnek betegek és üdülők. A nagyszabású Grandhotelben a legkülönfélébb igények nyernek kielégítést. Tüdőbajosok kizárva. Felvilágosítást nyújt „Reclama“ Cluj, Piata Unirei 4.

— Utleveléket 45 leírt 3 nap alatt visumozunk. Gyűjtőhelyek: Weinberger cipőüzlet főtér és Weisz Dávid nagykereskedése. Str. Marasesti (Kossuth-u.)

— Tánciskola. Gencsnyé táncitanítónő tánciskoláját kezdők, haladók és kis gyermekek részére október hóban nyitja meg a Fehér Kereszt ujonnan átalakított I. em. dísztermében. A legújabb szalon táncokból külön órát adok úgy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Beiratkozás naponta lakásán Gróf Károlyi-utca 7. sz., I. em., d. e. 10—12-ig és d. u. 3—5 óráig.

— Arany, ezüstért magas árt fizet Reiner József, Lutheránus templom mellett.

A beszélő film.

(Nagyjelentőségű találmány.)

BERLIN. Az itteni Alhambra-ban tegnap mutatták be az első tökéletes beszélő, éneklő és zenélő filmet. Míg eddig az ugynevezett akusztikai filmek azért nem váltak be, mivel a beszédet nem voltak képesek precíz időbeli összhangba hozni a film cselekményével, Vogt János, Engel Jo dr. és Massolle József találmánya ezt a problémát tökéletesen oldotta meg. A beszéd minden mellékzörej nélkül tisztán és világosan hangzik, mivel nem gramofon közvetíti azt, hanem a felvétel elektromos hullámok által közvetítik a beszédet. Epp oly tökéletes volt a hangfelvétel mellett táncoló, táncművész produkciója és a zenével kísért énekesnő éneke. Ez a találmány forradalmat jelent a filmművészet terén és lehetővé fogja tenni, hogy tudósok, politikusok és agitátorok így módon a nép leg szélesebb rétegével érintkezzenek ugyanakkor, amikor ezer meg ezer kilométer távolságban talán éppen ebédelnek vagy alusznak. A felvétel tanulmányokat Tri-Egonnak készítették el.

Az összeférhetetlen lakó.

(Alaptalan feljelentések egy tanár ellen.)

Ma délelőtt egy magából kikelő ember jelent meg az aradi sziguranán és kétségbeesetten panaszkolt, hogy őt és családját meg akarják gyilkolni. Az illető Dávid József aradi ügyvéd. Elmondotta, hogy Kara Győző gimnáziumi tanár az életére tör. Az ideges ember azt követelte, hogy Kara Győzöt és családját azonnal tartóztassa le a sziguranca.

— Mert itt jogállamban élünk, nem pedig ott, ahol ilyesmi megtörténhetik — mondotta idegesen.

A hevesen hadonászó és lármázó ember feljelentését nem vette komolyan a sziguranca főnök és elutasította azzal, hogy ez az ügy a rendőrség hatáskörébe tartozik. — Dávid József a rendőrségre ment és Draglta rendőrtisztnak adta első panaszt, amely szerint Kara Győző cselédje tegnap este egy vaskoronggal agyon akarta verni.

Kara Győző tanár megjelent a rendőrségen és elmondotta, hogy a feljelentés alapját az szolgálja, hogy tegnap késő este Dávid József ajtócsapkodással türelmetlen lármát rendezett a házban. A házmeister figyelmeztette a lármázó embert, hogy késő este van és mindenki alszik tehát ne csináljon lármát. Dávid József a ház tulajdonosának Kara Győzőnek tulajdonított a házmeister figyelmeztetését és elhatározta, hogy feljelenti. Kiderült, hogy Dávid teljesen alaptalanul állandóan denuncálja a gimnáziumi tanárt. Egy ízben dr. Lakatos Ottónál, az aradi minorita rendházfőnökénél jelentette fel, hogy a gimnáziumban állandóan antiszemita kijelentéseket tesz. Máskor azt a hírt terjesztette, hogy Kara Győző valutázásból szerezte há-

zát. A rendőrségtől természetesen szintén elutasították az alaptalan feljelentőt. Dr. Miclóst Emil, Kara Győző ügyvédje kijelentette, hogy megindítja Dávid ellen összeférhetlensége miatt a kilakoltatási eljárását.

oooooooooooooooo

LEGUJABB.

Minden eshetőségre készen.

(Farkasszemet néznek az angolok és törökök.)

LONDON. Gépfegyverekkel felszerelt török lovas haderők újra benyomultak a semleges zónába. Az angol főmegbízott felkérte Kemal pasát, hogy adjon ki parancsot a visszavonulásra.

KONSTANTINÁPOLY. A török lovaság, amely tegnap a semleges területen levő Erenköyből visszavonult, ma visszatért oda. Egy angol hadoszlop elhagyta Csanakot és Erenköjtől felhívta meg szállja az állásokat. A hadoszlop minden eshetőségre kész. Harrington angol parancsnok megfelelő időt engedélyez Kemalnak a visszavonulás engedélyezésére. Ha Kemal továbbra is megmarad amellett, hogy a szövetségeseket kihívja, viselni fogja a felelősséget az eseményekért. A francia főmegbízott ebben az irányban ér vérvessít a befolyását Kemal párájánál. A török lovaság parancsnoka negyvennyolc órai haladékot kért, hogy érintkezniessen a fővezérrel Erenköj kiürítése miatt, amelyet még a szövetségesek jegyzékének megérkezése előtt szállottak meg a törökök.

LONDON. A Reuter-ügynökség konstantinápolyi jelentése szerint a kemalisták képviselője kijelentette, hogy a szövetségesek közlése alapul szolgálhat a további fejtegetésekre. Hozzátette, hogy a Márvány-tenger szorosainak és Trácia bizonyos részeinek demilitarizálására vonatkozó határozat nem egyeztetendő össze a török szuverenitás teljes érvényesítésével. A törökök ragaszkodnak ahhoz, hogy a tengerszorosokról szóló határozatoknál meg kell hallgatni valamennyi Fekete-tengeri államot. Ha a szövetségesek beszüntetik a csapatmozdulatokat, a törökök is megteszik ugyanezt.

oooooooooooooooo

MOZI.

* A „Titokzatos hatalom” bemutatója volt kedden az Apolló színházban. Harry Piel küzdelme vérszomjas, titokzatos ellenségeivel, új lendületet vett és fordulatot cselekménye a „Titokzatos hatalom” meséjének mindvégig igénybe veszi az idegeket. A „Titokzatos hatalom” csütörtökig marad az Apolló színház műsorán.

* „Veritas Vincit.” Szerdán lesz a „Veritas Vincit” című filmfantázia második részének bemutatója az Uránia színházban. Az első rész őszinte és forró sikere után a második rész a várakozásokat fölülmulva, meglepetésekkel fog szolgálni. Mia Hay a középkor csipkefinom ságu háttérén erőteljesnek és mégis törékenynek rajzolta meg az arany-mives leányának alakját és az ő kis keze — amelyen a végzetes kameagyűrűt viseli — fogja és pergeti le a cselekmény szálait egészen a point-

ig, amikor is „Az igazság győz.” A kiváló kép második, befejező része három napig kerül vetítésre az Uránia színházban.

* Jón Sándor Mátyás az Urániába. Hónapokkal ezelőtt szerepelt az Apolló színház műsorán Verne Gyula szenzációs regénye, „Sándor Mátyás.” A bemutató annak idején páratlan érdeklődés mellett folyt le és pár napon belül többeknek kérelmére, a közönség általános óhajának engedve, az Uránia igazgatósága újra színre hozza Verne Gyula nagyszerű és világszerte ismert regényét.

oooooooooooooooo

Egy angol altiszt fizetése auri, mint Horthy kormányzóé.

BUDAPEST. A jóvátételi bizottság jegyzékét intézett a magyar kormányhoz, amelyben a jóvátétel határidejét szeptember huszonötödikében állapította meg. A jegyzékre a magyar kormány válaszolt konkrét adatokkal csak egy tiltakozó jegyzékét intézett a nagyhatalmakhoz, amelyben a jóvátételi bizottságnak Budapestről való visszahívását kérte. A jegyzékben tájékoztatta a kormány a világ közvéleményét arról, hány milliárdba kerül a megcsonkított országnak az antant-tisztek eltartása akkor, amikor egy Budapesten levő angol altisztnek kétszer akkora fizetése van, mint a magyar kormányzó-

nak. A jegyzék a francia sajtó részletesen ismerteti. Egyébként a budapesti jóvátételi bizottság helyiségében a budapesti bizottság tagjai és a magyar Kormány megbízottai ma értekezletet tartottak. Az értekezleten résztvett Stopanik a párisi főbizottság vizsgálóosztályának vezetője is. A bizalmas tanácskozásról közlést nem adtak ki, de úgy hírlik, hogy a tanácskozás szoros összefügg a magyar kormány a jóvátételi bizottságnak adandó válaszával, amelyet Valkó Lajos kereskedelmi miniszter és báró Korányi Frigyes volt pénzügyminiszter csütörtökön vizsgálnak Párisban. Báró Korányi Frigyes állandóan Párisban fog maradni, hogy a jóvátételi bizottságot Magyarország helyzetéről tájékoztassa. Illetékes helyről közlik a sajtóval, hogy a magyar kormány megkapta a jóvátételi bizottság jegyzékét, az abban foglaltakat tudomásul is vette, azonban a megjelölt határidőre reá szabott fizetési kötelezettségét a mai körülmények között nem teljesítheti. A kormány újabb haladékot kért a jóvátételi bizottságtól azzal az indoklással, hogy Magyarország jóvátételi kötelezettségeit eddig a nehéz viszonyok miatt nem pontosan teljesítette. A magyar jóvátétellel kapcsolatban a párisi bizottság előtt most áll döntés alatt az a több milliárdos magyar jóvátételi követelés Romániával szemben, amelyet Magyarország a román megszállás idején történt zsákmányolás miatt támasztott Romániával szemben.

Közgazdaság.

A valutapiac.

A lei alacsonyabb párisi jegyzékének hírére ma 13 leire emelték Aradon a francia frank árárt és 7 leire javult 100 magyar korona ára a tegnapi 5.50-es árral szemben, míg a német márka ma Aradon és Bucurestiben is olcsóbb volt mint tegnap. A többi árak az egész valutapiacra stabilak. A lei kisebb párisi esése a frank tegnapi zürichi emelkedésével van összefüggésben.

Aradi valutaárak (szept. 26.) Dollár 160, márka 12.50, szokol 5.—, dinár 1.80, francia frank 13.—, magyar korona 7. Kifizetések: Budapest 15.50, Bécs 480, Berlin 11.50, Prága 5.—.

Bucurestli tőzsdezárlat (szept. 26.) Márka 12.75, leva 92, font sterling 705, francia frank 12.70, svájci frank 30, olasz lira 6.85, drachma 2.40, dinár 1.85, dollár 162, Napoleon 520, osztrák korona 25, magyar korona 7, szokol 5.—, lengyel márka 220. Kifizetések: Páris 12.25, London 720, Newyork 161, Milano 6.92, Zürich 30.50, Prága 5.20, Bécs 22, Berlin 11.50, Budapest 7.

Zürichi nyitás (szept. 26.) Berlin 0.38, Newyork 535, Milano 22.65, Prága 16.80, Budapest 0.21.50, Zágráb 1.82.50, Bécs 0.0075, osztrák bélyegzett korona 0.00875, Varsó 0.06875.

Zürichi zárlat (szept. 26.) Berlin 0.37.50, Amsterdam 207.50, Newyork 535.25, London 2365, Páris 40.80, Milano 22.90, Prága 16.80, Budapest 0.21.50, Zágráb 1.82.50, Varsó 0.06875, Bécs 0.0075, osztrák bélyegzett korona 0.00875.

Budapesti devizaközpont jegyzései (szept. 26.) Napoleon 9400, dinár 31.20—32.80, Amsterdam 970—995, Bucuresti 15.50—16.50, London 11.125—11.425, Berlin 1.90—2.10, Róma 105—110, Páris 190—195, Prága 78—82, Zürich 470—485, Bécs 310—320, Zágráb 7.80—8.20, Newyork 2500—2575, Varsó 34—35.

Budapesti értékpapírtőzsde nyitása (szept. 26.) Salgó 76000, Rima 16400, Déli vasút 9200, Kőszén 135000, Államvasút 46000, Angol-magyar 1425, Leszámitoló 2800, Schlick 7600, Láng 14.300, Lipták 3300, Urikány 70000, Baróti 3600, Brassói 26000.

Budapesti értékpapír tőzsde zárlat (szept. 26.) Magyar hitel 9950, Osztrák hitel 1600, Salgó 73500, Rima 16075, Déli vasút 9800, Államvasút 48500, Kohó 50000, Ganz-Danub. 625.000, Kőszén 130000, Papír 6100, Nasici 69000, Szlavónia 4575, Országos fa 2950, Viktória 34500, Földhitel 7700, Angol-magyar 1875, Leszámitoló 2400, Izzó 46000, Fegyver 43000, Schlick 7100, Láng 14000, Lipták 3300, Urikány 68000, Baróti 3650, Brassói 59000, Cukor 60000.

Szerkesztői üzenet.

M. I. Pancot. Önnek van igaz! Egy pénzügyminiszteri rendelet értelmében az ezüstpénzzel való kereskedés nem kihalás és nem büntethető. Aki üzletszerűen foglalkozik ezüstpénzkereskedéssel, arra egyszerűen adót rónak ép úgy, mint minden más kereskedőre. Csak a külföldre való csempészes tilos és büntetendő cselekmény.

Oszi felöltő és ruha újdonságok megérkeztek

Központi női és gyermekruha áruházába **ARAD.** Strada Col. Piriol 2. (Vörösmarty-u.) A színház épület hátsó bejáratával szemben. Angol és francia szabóság. Iskola felöltők nagy választékban. Olcsó árak!

A nemzetiségek eloszlása a városokban.

A lugosi „Magyar Kisebbség” című folyóirat, amelyet néhány lelkes magyar embernek áldozatkészsége tart fenn, minapi számában érdekes statisztikai adatokat közöl. A statisztikai anyagot C. Martinovici és N. Istrati állítottak össze és 1921-ben adták ki Erdélyben, tehát az 1920. évi adatokat tartalmazza. Egyelőre a városok statisztikáját közli és ezek sorában az érdekesebbek a következők: Arad 62490 lakosából 39399 magyar, 12469 román, 3012 német, 5306 zsidó, 2304 egyéb; Brassov (Brassó) 40335 lakosából 15137 magyar, 12183 román, 11293 német, 1505 zsidó; Csikszereda 2675 lakosából 1957 magyar, 268 román; Dés 12500-ból 5601 magyar, 3460 román; Fogaras 6852-ből 2500 magyar, 2400 román; Alba-Iulia (Gyulafehérvár) 9645-ből 2041

magyar, 5228 román; Cluj (Kolozsvár) 83542-ből 41583 magyar, 28274 román, 2073 német, 8660 zsidó; Lugos 20036-ből 4235 magyar, 7621 román, 5983 német, 1774 zsidó; Máramarossziget 23691-ből 6552 magyar, 4964 román, 149 német, 11025 zsidó; Nagykaroly 15294-ből 8337 magyar (1910. évben 15772 magyar volt), 2938 román, 5932 német, 2571 zsidó; Sibiu (Nagyszeben) 32748-ből 4291 magyar, 8553 román, 18218 német, 1310 zsidó; Oradea-Mare (Nagyvárad) 68081-ből 40744 magyar, 8441 román, 17880 zsidó; Satu-Mare (Szatmár) 58251-ből 39000 magyar, 9741 román, 385 német, 8959 zsidó; Timisoara (Temesvár) 83689-ből 26185 magyar, 15892 román, 29188 német, 8226 zsidó, 3128 egyéb.

Vásárcsarnokot Aradnak

Mire lehet felhasználni a lovardát?

A piac áthelyezése Arad legérdekesebb problémájává vált. A város vezetőségéhez a határozat óta már több fellebbezés és kérvény érkezett, amelyeknek egyik része a legnagyobb meglepéssel veszi tudomásul a piac áthelyezését és kéri, hogy a tanács e határozatát ne változtassa meg. A fellebbezések nagyobb része ellenben azzal foglalkozik, hogy a piac áthelyezésével megölte a város vezetősége a Piața Iancu Avram (Szabadság-téri) és a főtéri üzletek forgalmát. Ma délelőtt igen érdekes indítvány érkezett a város tanácsához. Az indítványozó figyelmébe ajánlja a város vezetőségének azt, hogy a piac áthelyezésével a vásárcsarnok kérdése aktuálissá vált és egyúttal igen alkalmas helyet ajánlott a városnak a vásárcsarnok létesítésére.

Közvetlen a Piața Catedraliei (Thököly-tér) közelében, szóval a városnak csaknem a központjában van kihasználatlanul az óriási fedett lovarda. A lovarda körülbelül 800 négyzetméter területű, amelyben a piac nagy részét kényelmesen el lehetne helyezni. A kérdés ilyen megoldása előnyére válnék úgy a piaci árusoknak, mint a város közönségének, mert különösen a tél beálltával igen kellemes lesz fedett helyiségben az élelmiszer-árusítást és bevásárlást eszközölni. A város ellenőrző közegeinek szintén könnyű tere nyílnék a vásárcsarnokban az ellenőrzés lefolytatására. A lovarda óriási terme teljesen kihasználatlanul fekszik. A vásárcsarnok kérdését igen egyszerűen lehetne megoldani azzal, hogyha az árusítókat a lovarda helyiségében helyeznék el. A városi tanács legközelebbi ülésén foglalkozik az ajánlattal.

BRILLIANS KÖVEKET,

ARANY ÉS EZÜST TÁRGYAKAT

legmagasabb
áron vesz:

12886

HIRSCH JENŐ órák és ékszerész
Str. Metianu (Forray-utca).

VESZEK

nagyobb tételekben kömény-magot, mákot, babot és más főzelékféléket. Ajánlatokat

Magurán

áruügynökséghez

ARAD,

Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 7. szám
alá kérek. 12433

Valódi angol

férfiöltöny-,

Raglán-,

téli kabát szövetek és szabókellékek

állandó raktára **F. SCHUTZ** Arad, Str. Eminescu 30.
(volt Deák Ferenc-utca). 12434

UTLEVELEK

**ÉS ISKOLAKÖNYVEK
GYORS ÉS CSINOS
BEKÖTÉSÉT
OLCSÓN
VALLALJA**

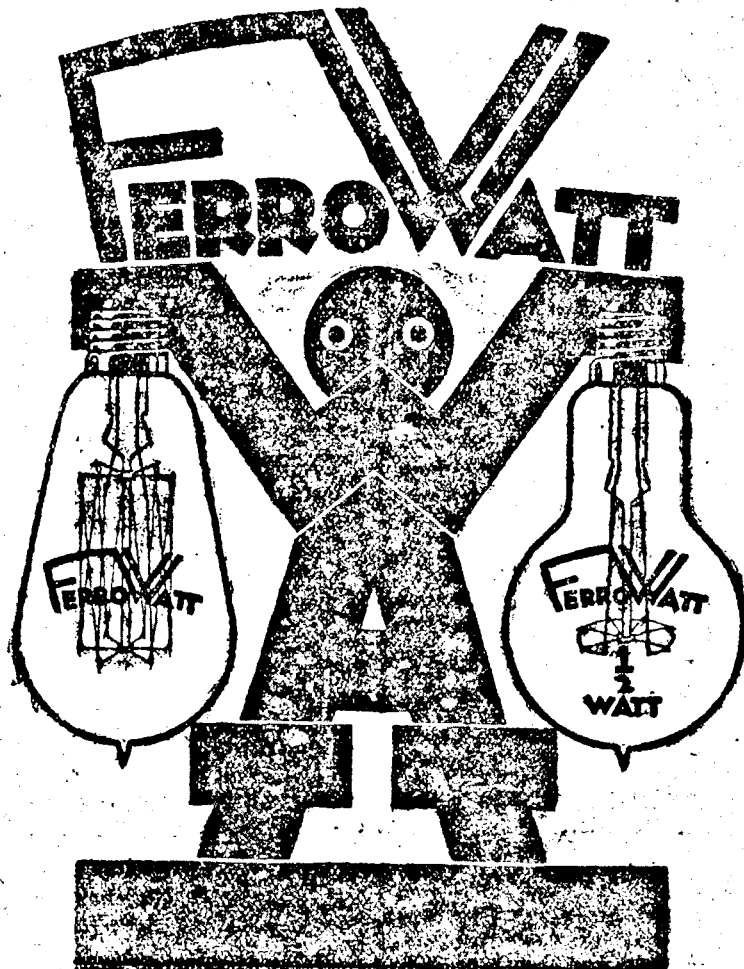
AZ

**ARADI KOZLONY
KÖNYVKÖTÉSZETE.**

A szerkesztésért:

KÁROLY JÓZSEF
főfel.

Cenzurat: Dr. Romul Mager.

CSÁKY

ÓRÁS-ÉKSZERÉSZ
ÉS VESNÖK

ARAD.

STR. HONIA (SZABONYI-UTCA) 1. SZ.
ÓRÁK ÉS ÉKSZEREK
LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSA
E LSORANGÚ
ÓRÁS ÉS VESNÖK
MŰTEREM.
ARANYAT, EZÜSTÖT
LEGMAGASABB ÁRON
0000 VESZ! 0000

RAGYOGÓ FEHÉREK lesznek a fogai, ha Földes-féle MARGIT FOGPASZTAT használ. Egy tubus ára 8.— Lei.
Kapható: dr. Földes gyógyszerüzletben.

60 darab

Tölgyfából
hitelesített

Uj hordók

400—800 literes, azonnal eladó
SZABÓ RUDOLF-nál, Guradobra, p. Dobros (Jud. Hunedoara) 4565

1000 frankot havonta

könnyen kereshetnek bármely foglalkozású hölgyek és urak könnyű munkával

hollandi cégnél

Kérjen mintát és tájékoztatást 50 korona bank-egy beküldése ellenében:

E. BOCK, WIEN, VI., Gumpendorferstrasse No. 109/14. 3908

Budapestben

a belvárosban, legjobb családnál szép, modern lakásban

elhelyezést és teljes ellátást

kaphat jó családból való egy vagy két urileány, esetleg fiu, akik Budapestben nyerik neveltetésüket. 4571

Bővebbet a kiadóhivatalban.

FIZESSÉTEK

Prágai Magyar Hírlapot!

Hirdessen

Prágai Magyar Hírlapban!

Törlessze

Prágai Magyar Hírlapot!

Mindenmü megkeresések egyenesen

a Prágai Magyar Hírlap kiadóhivatalához

Prága I. Na Perstýne 6. küldendő.

Utlevelekre vizumot 55.— Letért legpontosabban leggyorsabban a „Kelet” hírlapiroda szerzi

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetési ára 1 le.

Vastagabb betűvel 2 le.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szócig 10 le.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

LEGÉDESEBB, leggyönyörűbb álmodom kártyáit megkaptam, kérek alkalmat a megismerkedésre. Levelét e lap kiadóhivatalába „Hírtérítés vágyam” jelíggel. 4582

Házasság.

FÉRJHEZ ADNÁM hugomat ösmertető hiányában intelligens 36-40 év körüli nagykereskedőhöz 200.000 le hozománya és 2 szobas lakással Erdély legnagyobb városában. Csak teljes című, fényképpel ellátott levelekre válaszolok. „Kereskedő” jelíggel. Közvetítők kizárva.

VOLT földművelőkné idősebb uriember ismeretségi keresi házasság céljából. Levelét „Tisztasság” címre kérem. 4578

Alkalmazás.

TISZTESSÉGES mindenek, vagy bejárónő azonnalra kerestetik Str. Consistorului (Barthány-utca) 23. sz. I em. jobbra. 500

MODERN lámpaernyők készítését, valamint filé munkát olcsón vállalkoz. Cím a kiadóban. 13725

PENZESZEDŐNŐ, vagy férfi, ki írda takarítást is végez, óvadékkal azonnal felvétetik. Cím a kiadóban. 600

HAZMESTERNEK ajánlkozik fiatal házaspár Cím: Wallinger hirdetőjében. 12431

SZAKKÉPZETT pincemunkás azonnalra felvétetik Bing Ede cégnél. 4575

ÜGYVÉDI IRODAMBA románul fordítani tudó, gépirásban jártas kisasszonyt vagy férfit azonnali belépésre keresek. Dr. MÜLLER Vendel László ügyvéd, ARAD, Rul. Reg. Ferdinand (Boros Benti-ter) 7. 4585

JOBBS keresztyény leányt keresek háziaszony támaszakként, klt családtagnak tekintenek. Cím a kiadóban. 4586

JOBBS család leányát cukorka készítéshez teljes ellátással, vagy fizetéssel felveszek. Cím Wallinger hirdetőjében. 12432

HAZVEZETŐNÖNEK vidékre ajánlkozik komoly nő magányos urhoz, plehánia. Gazdaságot, kertészetet, baromfi-nevelést írózat kitűnően ért. Cím Kelet hírlap-iroda. 12555

HAZVEZETŐNÖNEK ajánlkozik háztartásban jártas fiatal, intelligens nő. Cím: Wallinger hirdetőjében. 12432

FÁCAN tenyésztéshez érte vadórt keresek, jó fizetéssel és lakással. Cím Wallinger hirdetőjében. 12433

NÉMET kisasszonyt keresek három éves kislányhoz. Cím Kelet hírlapiroda. 12555

PERFEKT SZAKACSNO 2 tagú családdal jó fizetéssel felvétetik. Cím Bulev. Reg. Maria (Andrássy-ter) 21., I. em. balra. 4584

Ingyatlan.

EQY kis magánház eladó. Ugyanott egy hálószoba jutányos árban eladó. Zsigmondház (Gleichenberg) Klugnál. 4563

VESZÉK földszintes, vagy egy emeletes házát hét szobával és mellékhelyiségekkel a város közepén. Cím: Gyermekkorházi igazgató. 4567

ALKALMI VÉTEL. Belvárosi emeletes modern ház lakással, 7 hold szőlő 4 szobás villával, modern felszereléssel, 100 hektár öbörrel, ideai természettel, áron alul eladó. Bővebbet „Argus” irodában, Str. Eminescu No. 1. 12724

KÉT-HÁROM LAKSOZBAT, előszobát, fürdőszobát, élektámaszt, konyhát és egyéb helyiségeket magába foglaló modern házát, advar és kerttel vennek. Cím a kiadóhivatalban. 4589

Vétel és eladás.

NÖSTÉNY farkaskutya sürgősen eladó. Cím „Argus” hirdetőjében Str. Eminescu No. 1. 12724

VAROSI bunda nutribéléssel, erősebb termékre eladó Strada Tribunalu Axiante (Damjanich-utca) 14. 11812

KERESZTHUROS, fekete, rövid, elsőrangú bécsi zongora, pianino, perzsaszőnyeg eladók Strada Tribunalu Axiante (Damjanich-utca) 14. 11812

VESZÜNK felakós és akós hordókat, újat és használtat „Flora” líkőrgyár Str. Mejanu (Forray-utca) 1. sz. 4581

PERZSASZŐNYEG 265X95 cm. eladó. Cím Str. Chendi 10. földszint 2. 12555

IROGÉPEK, kellékek, javíthatóhely, Copyingoffice Szegfűnél, Str. Luther-utca 1. Telefon 111. 4588

ELEGÁNS gyermekkosci és gyermekágy eladó. Strada Iosif Vulcan (Kazinczy-utca) 8. 12432

JOKARBAN levő ottomán eladó Strada Marasesti (Kossuth-u.) 34., jobbra. 4590

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 39. sz. 10666

MÜTÁRGYAKAT, porcellánokat, figurákat, vázakat, szobrokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, festményeket, mindenfajta ezüst tárgyakat, perzsa és szmirna-szőnyegeket, díszítványokat és egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique (Bulev. Regina Maria 20. Fischer Elz-palota.) Alkalmi ajándékok dus bevásárlási forrása. 11691

STAR, ELITE, PARISI ALBUM stb. ószi divatlapok Kerpelnél. Ugyanott 20.000 kötet könyv félárban kiadásitattik. 12886

KARLSBADI servisel. megérkeztek, porcellán tárgyért tizenkét leltől árusítok (Schvartz, Hajek-utóda Strada Mejanu (Forray-utca.) 12554

VÉTELKÉNYSZER nélkül tekintse meg Strasser divatruházának dus választéku raktárát, szemben a Lutheránus-templommal. 4481

MINDENKINÉL TÖBBET FIZETÜNK képekért, bronz, márvány és porcellán figurákat, perzsa, szmirna, argamant-szőnyegeket, török kendőkért, antik és modern butorokért, zongorákért, modern és antik díszítványokért, japán vázakért, régi ezüst és arany műtárgyakért, mindennemű műbecsi régiségekért Szépművészeti Salon Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) Ortutay-palota. 11911

ZONGORA jókarban levő olcsón eladó. Cím Wallinger hirdetőjében. 12432

SZÜLÉSZETI CÉLOKRA szolgáló komplett új ORVOSI MŰSZER jutányos áron kapható: Hajós Árpád gyógyszer-tárában. 4569

RONGY géptisztításhoz megvételre kerestetik. Cím a kiadóban. 5432

Oktatás.

ANGOL és német órákat ad urinő. Cím a kiadóban. 4579

FRANCIA nyelvtenár ebédkoszt ellenében órákat ad. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Francia” jelíggel alatti kér. 4576

Ellátás.

URI HÁZNÁL elsőrendű ebédkoszt kapható. Cím a kiadóban. 4580

URI LEÁNY teljes ellátást keres urinak. Cím Wallinger hirdetőjében. 12432

TELJES ellátást adnak 1-2 intelligens urnak, vagy urhölgynek. Cím Wallinger hirdetőjében. 12433

HAZASPAR nagyobb gyermekkel teljes ellátást keres. Cím Wallinger hirdetőjében. 12438

Különléte.

EZERJÓFÓ gyomorelixir, páratlan hatású szer gyomor és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felfúvottság, emésztési zavaroknál. Dr. Földes gyógy-szertár Aradon. 10831

RAKTARHELYISÉGET, lehetőleg földszintit, keresek a belvárosban. Cím Wallinger hirdetőjében. 12434

80-100.000 LEI befektetéssel oszandes társat keres gazdálkodó. Tőke biztosítva. Ajánlatok „Gazdálkodó” címre kéreinek „Argus” irodába, Str. Eminescu No. 1. 12724

ISTALLO hat lónak kiadó Str. Corabiei (Hajó-utca) 16. 12433

Walkó Istvánné

angol és francia
női szabó műterme

Str. Episcopul Rada (Magyar-u.) 16a. Kérem a leggyorsabb készítményt, toalettákat, bluzákat a legjutányosabb árt. : Ugyanott tanulóleányok felvétetnek. 12433

Étkezési célokra alkalmas

fehér burgonya

ab Arad waggontételekben október havi feladásra

eladó. aa

Érdeklődőkkel továbbiakat közöl:
Rosenberg Arthur Arad, Str.
Moisa Nicoara (Petőfi-u.) 1.
Telefon 106. 12555

Ismét megnyílt

a Str. Unirel (Fáblán-u.) és Str. Desseane (Révay-utca) sarkán levő 12433

erdélyi borozó

ahol Gr. Alebra jóhírnevű és kedvelt maderati borai lesznek pontos kiszolgálás mellett kaphatók. Izletes hideg és meleg ételek. Ingyenralatok. További szíves pártfogást kér

Veliciu și Berei.

Kénlap

Borderítésre francia Gelatin és borderítő enyv
Vízahólyag, valódi
Öntött fagygy hordók kenéséhez
Stearin, belga, fehér
Ceresin, Parafin, sárgaméhviaszk
Olom cukor

kapható nagyban 4545

Erdős Pál

fűszerkereskedő cégnél Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-ter) 8. sz.

Az Erdélyi Szénkereskedelmi Részvény-Társaság

SZÉN

termékei:
darabos szén,
rostált szén,
akna szén,
por szén 12551

promptszállításra vaggontételekben igen előnyös árban kapható:

Kornis Testvérek-nél

A R A D, Bulevardul Regina Maria (Andrássy-ter) 5. sz.
Telefon 501. és 623.

Villanyvilágítást, erő-átvitelt szakszerűen és jutányosan készít

Hammer Vilmos

műszerész, Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-ter) 5-6. Költségvetéssel díjtalanul szívesen szolgálók. 4208

Izzólámpák olcsóbban mint bárhol. ~ ~ ~

Bognár mestert,

aki 20-25 munkással bíró gépiizemet vezetni tud, — ügyes, agilis szakember, —
sz felvesszünk. ~ ~ ~
Segédek állandó munkát kaphatnak.
Rus. Mihály és Fia, Lugoj.

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és zárt butorszállító kocsikkal felelősség mellett pontosan és olcsón teljesít:

Eliás Lipót Fia

szállító, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 36. sz.
Bekapcsolat telefon 250. sz.